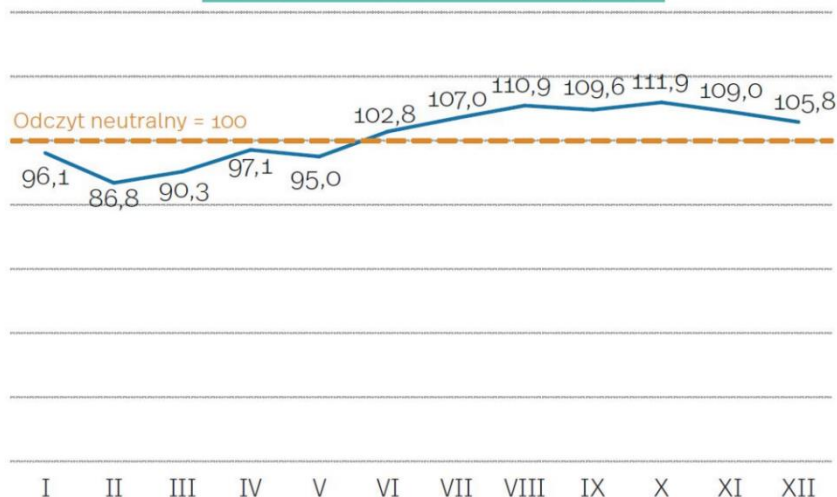

Warszawa, 9 grudnia 2021 r.

MIK: koniec 2021 pod wpływem słabnącej koniunktury gospodarczej i rekordowych planów podwyżek w firmach

Mija rok odkąd PIE i BGK stworzyli nowy wskaźnik koniunktury MIK. W ostatnim odczycie w tym roku spadł on o 3,2 pkt. w porównaniu do listopada i wynosi obecnie 105,8 pkt. To drugi miesiąc spadków z rzędu, choć nadal odczyt MIK jest powyżej poziomu neutralnego. O spadku MIK w dwunastym odczycie zdecydowały negatywne zmiany w zakresie wartości sprzedaży (-9,5 pkt.), liczbie nowych zamówień (-3,1 pkt.), mocach produkcyjnych (-6,6 pkt.) oraz w inwestycjach (-5,2 pkt.). Jednocześnie komponent związany z wynagrodzeniami najmocniej wpływał na utrzymanie się wskaźnika powyżej poziomów neutralnych. Obecnie aż 30 proc. firm planuje podwyżki wynagrodzeń w najbliższych miesiącach.

MIK zestawienie comiesięczne

Koniunktura w grudniu słabsza niż w listopadzie

W grudniowym odczycie, podobnie, jak w listopadowym, trzy komponenty MIK – wartość sprzedaży, nowe zamówienia oraz inwestycje – znajdują się poniżej odczytu neutralnego. Jeden z nich – inwestycje – utrzymuje się poniżej poziomu neutralnego od początku 2021 r. W grudniu, w porównaniu z listopadowym odczytem, obniżył się o 5,2 pkt. – do poziomu 94,5. Pozostałe dwa wskaźniki, czyli wartość sprzedaży i nowe zamówienia, od czerwca do października przyjmowały wartości powyżej odczytu neutralnego. Jednak w listopadowym i grudniowym pomiarze nastąpiły spadki – duży zwłaszcza w wartości sprzedaży, aż o 9,5 pkt. w porównaniu z listopadowym pomiarem, do poziomu 85,3. W grudniowym odczycie najwyższe wartości wskaźników dotyczyły wynagrodzeń (130,8) oraz płynności finansowej (125,4) i istotnie mniejsze m/m mocy produkcyjnych (104,7) i zatrudnienia (103,7). Tylko w przypadku wynagrodzeń wskaźnik wzrósł o 10,1 pkt. m/m, a w pozostałych komponentach spadł w porównaniu z listopadowym pomiarem: dla mocy produkcyjnych

o 6,6 pkt., a dla płynności finansowej i zatrudnienia po 3,9 pkt. MIK dla zatrudnienia sukcesywnie spada od sierpnia, ale nadal jest powyżej poziomu neutralnego.

O niższym wyniku grudniowego odczytu MIK zdecydowały negatywne zmiany komponentów, w których spadki zaznaczyły się już miesiąc temu. W grudniu spadła wartość sprzedaży oraz liczba nowych zamówień, pogorszyły się moce produkcyjne, a także inwestycje. Wprowadzie w całym 2021 r. ten ostatni komponent ani razu nie przekroczył poziomu neutralnego, jednak od lipca do listopada systematycznie rósł dając nadzieję, że trend wzrostowy podejmowania nowych inwestycji przez firmy będzie się utrzymywał.

Grudniowy spadek pokazał, że wartość wskaźnika inwestycji na poziomie 99,7 pkt. (odczyt listopadowy) była najwyższa w tym roku. Wygląda na to, że ostatecznie pesymistyczna perspektywa inwestycyjna wśród przedsiębiorców nie została przełamana i, co istotne, na koniec roku prawie co piąta firma zadeklarowała brak możliwości inwestowania. Warto dodać, że nie inwestowało więcej dużych firm niż jeszcze w listopadzie.

Z kolei, wartość sprzedaży i nowe zamówienia, od czerwca do października, przyjmowały wartości powyżej odczytu neutralnego. Jednak już w poprzednim, jak i w obecnym pomiarze nastąpiły ich spadki. Zwłaszcza w wartości sprzedaży ten spadek jest relatywnie duży.

Najbardziej widoczny spadek zarysował się dla mocy produkcyjnych. Chociaż niemal 3/4 firm deklaruje, że ich moce produkcyjne są wystarczające, to spadł odsetek firm, w których moce są zbyt małe. Wzrósł natomiast udział jednostek, w których są one zbyt duże. To może świadczyć o mniej korzystnych niż poprzednio przewidywaniach popytu. Wśród firm deklarujących zbyt duże moce produkcyjne zwraca uwagę wzrost w branży handlowej. Zatem mimo zbliżającego się okresu świątecznego, zwykle sprzyjającego wzmożonym zakupom, w firmach handlowych wyraźnego optymizmu nie widać.

W przypadku nowych zamówień, podobnie jak miesiąc wcześniej, zanotowaliśmy przewagę spadków nad wzrostami. Nie można wykluczyć, że dalszy wzrost inflacji, wysokie ceny gazu oraz rosnące koszty energii elektrycznej raczej skłaniają do ograniczeń wydatków.

Pandemia nadal trwa, a sytuacja geopolityczna jest niestabilna. Po wiosennym odbiciu, kiedy zniesiono restrykcje, a w czerwcu po raz pierwszy wskaźnik MIK przekroczył wartość neutralną, wydawało się, że firmy w warunkach niepewności gospodarczej funkcjonują coraz sprawniej. Jeszcze w listopadzie, mimo małego spadku wskaźnika MIK, liczone, że inwestycje wreszcie przekroczą próg neutralny. Jednak koniec roku zweryfikował te optymistyczne oczekiwania. Trudno jednoznacznie przewidzieć, co przyniesie początek Nowego Roku – mówi Katarzyna Zybortowicz, analityczka z zespołu Foresightu Gospodarczego Polskiego Instytutu Ekonomicznego.

W grudniu nastąpiło schłodzenie koniunktury. Wskaźnik MIK obniżył się ze 109,0 pkt. w listopadzie do 105,8 pkt., czyli do najniższego poziomu od 6 miesięcy. Wpływ na to mogły mieć czynniki sezonowe, widoczne w obniżeniu aktywności w budownictwie, czy też związane z falą covidowych zakażeń, które mogły osłabić nastroje w handlu detalicznym. Też, że w znacznym stopniu za osłabieniem MIK stoją przejściowe czynniki, wspiera fakt,

ze spadek notowała tylko jego składowa diagnostyczna, natomiast składowa prognostyczna pozostała stabilna. Odnotować należy również niespodziankę, jaką jest poprawa nastrojów w sektorze przetwórstwa przemysłowego, mimo problemów podażowych, które trawią branżę motoryzacyjną. Ponadto, badanie jednoznacznie wskazuje na rosnącą presję płacową. Jest ona powszechna sektorowo. Mierzący ją indeks jest najwyższy w historii badania. Świadczy to o ograniczeniach podażowych na rynku pracy, jak również koresponduje z rosnącą inflacją. W efekcie może się to przyczyniać się do rewizji w dół planów przedsiębiorstw dotyczących zwiększania zatrudnienia – podsumowuje Piotr Dmitrowski z Departamentu Badań i Analiz Banku Gospodarstwa Krajowego.

MIK skutecznie uzupełnił ofertę wskaźników koniunktury

MIK podobnie jak Wskaźnik Sentymentu Ekonomicznego (ESI) wskazywał przewagę nastrojów pozytywnych wśród przedsiębiorców od czerwca 2021 r., a różnice zaobserwowano tylko dla trzech miesięcy: stycznia, kwietnia i maja. Poszczególne komponenty MIK dobrze odzwierciedlały dane płynące z gospodarki. Duże podobieństwo odnotowano pomiędzy udziałem badanych firm produkcyjnych wskazujących na wzrosty wartości sprzedaży a danymi GUS pokazującym produkcję sprzedaną przemysłu. Ponadto bardzo wysoką zbieżność (współczynnik korelacji 0,89) odnotowano między udziałem firm, w których sprzedaż nie zmieniła się lub wzrosła (według MIK) a wartością sprzedaży hurtowej (według GUS). Również wysoką zbieżność (współczynnik korelacji 0,66) obserwowano między zmianami udziału firm przewidujących zwiększenie zatrudnienia (według MIK) a danymi o pracujących w sektorze przedsiębiorstw podawanymi przez GUS. Nieco niższą zbieżność (współczynnik korelacji 0,47) zanotowano w przypadku planów przedsiębiorców dot. podnoszenia wynagrodzeń (MIK) a przeciętnymi wynagrodzeniami w sektorze przedsiębiorstw (GUS).

Nota metodologiczna

Miesięczny Indeks Koniunktury (MIK) jest narzędziem badającym nastroje gospodarcze przedsiębiorstw w Polsce opracowanym przez Polski Instytut Ekonomiczny oraz Bank Gospodarstwa Krajowego. MIK powstaje co miesiąc na podstawie pomiarów dokonanych w siedmiu kluczowych obszarach działalności przedsiębiorstw: wartość sprzedaży, nowe zamówienia, zatrudnienie, wynagrodzenia, moce produkcyjne, wydatki inwestycyjne, sytuacja finansowa. Poziomy liczbowe MIK obliczamy na podstawie wyników badań ankietowych przeprowadzanych na reprezentatywnej próbie 500 przedsiębiorstw w czterech kategoriach wielkościowych i pięciu branżowych. Poziomy MIK przyjmują wartości z przedziału <0;200>, a punkt odniesienia wskaźnika stanowi odczyt 100, który jest poziomem neutralnym.

Polski Instytut Ekonomiczny to publiczny think tank ekonomiczny z historią sięgającą 1928 roku. Jego obszary badawcze to przede wszystkim makroekonomia, energetyka i klimat, handel zagraniczny, foresight gospodarczy, gospodarka cyfrowa i ekonomia behawioralna. Instytut przygotowuje raporty, analizy i rekomendacje dotyczące kluczowych obszarów gospodarki oraz życia społecznego w Polsce, z uwzględnieniem sytuacji międzynarodowej.

Kontakt dla mediów:

Ewa Balicka-Sawiak
Rzecznik Prasowy
T: +48 727 427 918
E: ewa.balicka@pie.net.pl

